

Курс: Аспекти на съвременната нордска етика

Преподавател: доц. д-р Силвия Серафимова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
Обща аудиторна заетост		30
	Самостоятелна работа в библиотека и с ресурси по идейния проект на дисертацията	90
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		120
Кредити аудиторна заетост		8
Кредити извънаудиторна заетост		16
ОБЩО ЕКСТ		24

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в работата на секцията	50
2.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Целта на настоящия курс е да запознае докторантите със съвременните тенденции в развитието на нордската етика. Акцентира се върху специфичната проблематика, позволяваща да се открие уникалният профил на нордската философия отвъд асоциирането ѝ с добре познатите имена - „емблеми” (Сьорен Киркегор и Георг Хенрик фон Рихт). Същевременно се разглеждат предпоставките, обуславящи нейното ситуиране в рамките на европейските и американските философски традиции. В този контекст се обръща специално внимание на ролята на пантеизма, на фундаменталното влияние на нордската митология и нейната рецепция във

философските съчинения на редица нордски мислители, както и на развитието на интелектуалните елити в скандинавския Север след Втората световна война.

Предварителни изисквания: Докторантите да имат бакалавърска или магистърска степен по философия.

Очаквани резултати: Докторантите ще придобият знания за актуални тенденции и проблеми в сферата на нордската философия, които имат ключово значение за формирането на уникалния облик на съвременните нордски общества.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Нордска или скандинавска етика? Исторически и социокултурни специфики на страните от скандинавския Север.	2
2	Баналното зло и страхът от „призраците” на Втората световна война (Кнуд Льогstrup, Кнут Хамсун, Арне Ветлесен)	2
3	“Етическото изискване” (Den etiske fordring) и неговата роля за утвърждаването на онтологическата етиката (Кнуд Льогstrup)	2
4.	Философия на болката (Арне Ветлесен)	2

5.	Нордски рецепции на проблема за емпатията (Петер Нилсон и Якоб Хокансон)	2
6.	Сократовата философия в глобалното село (Еса Сааринен).	2
7.	От сагата до Хегел. Ролята на героичния морал за концептуализацията на исландската философия (Паул Скуласон).	2
8.	Медитации „на ръба“ на етиката. Ключови предпоставки за разбирането на скандинавския пантеизъм (Паул Скуласон)	2
9.	Бъдещето на екософията (Арне Нес, Гунар Ширбек)	2
10.	Правата на животните и задълженията на хората (Паул Скуласон)	2
11.	Дилемите на етиката vs. предизвикателствата на науката в сферата на регионалното планиране (Отар Брокс и Мортен Стрьокснес).	2
12.	Етически аспекти на финансовата криза в Исландия (Паул Скуласон)	2
13.	Мисията на университета – между бизнес корпорациите и етиката на знанието (Паул Скуласон)	2
14.	Реалити шоутата като продукт на „културата на болката“ (Арне Ветлесен)	2
15.	„Насилствената нормалност“ (Den voldelige normalitet). Етически аспекти на проблема за насилието (Кнут Колнар)	2

Литература:

Ганчева В., 1981. Природата като стил и критерий. – В: *Полунощно слънце*, В. Ганчева В., Природата като стил и критерий, стр.7-12.

Ганчева В., 2003. Исландски Еди и Саги – В: *Преводна рецепция на европейските литератури в България*, том 5, Скандинавски и прибалтийски литератури, В. Ганчева, Г. Вълчев, Ив. Троянски (съст.), стр. 61-70.

Серафимова, С. 2010. От електрическата крушка до глобалното село – между имагологията и медиалогията. Практическата философия на Еса Сааринен, *Философски алтернативи*, кн. 4, стр. 118 - 132.

Серафимова, С. 2011. „По обраслите с трева пътеки” (Кнут Хамсун) или за реваншизма на баналното зло. *Философски алтернативи*, кн. 4, стр. 87-112.

Серафимова, С. 2011а. *Пет ракурса на съвременната скандинавска етика – от рецепцията на Киркегоровия „страх от спонтанността” до появата на Сократ в глобалното село*. Фабер.

Серафимова, С. 2012. “Етически аспекти на регионалната политика в Северна Норвегия през втората половина на XX век”, *Философски алтернативи*, кн.1, стр. 99-108.

Серафимова, С. 2013. Колко е трудно „да мислиш като планина”. Методологически предизвикателства пред проекта за екофилософия на Арне Нес – В: *Хуманитарни измерения и аспекти на екологическите проблеми*, Л. Димитров, М. Мизов (съст.), стр. 114-127.

Håkanson J.,2003. *Exploring the Phenomenon of Empathy*, Doctoral dissertation, Department of Psychology (Stockholm University).

Løgstrup K., 1997. *The Ethical Demand*, Notre Dame: The University of Notre Dame Press.

Næss, Arne. 1990. *Ecology, Community and Lifestyle. Outline of an Ecosophy*. D. Rothenberg (transl.). Cambridge University Press.

Serafimova, S. 2015. When Does Nature Say ‘No’? Ethical Dilemmas in the Attitude of Ecopolitical Projects to Norway’s Potential Accession to the European Union. В: *Екологическа етика, природа и устойчиво развитие на България*, Е. Маринова (съст.), р. 165-179.

Serafimova, S. 2015a. Knud Løgstrup's Theory of Ethical Demand. Are There Any Reasons to Talk about Ontological Ethics within Christian Ethics, *Papers of BAS. Humanities and Social Sciences*, Vol.2, № 3-4, p. 271-279.

Serafimova, S. 2016. Whose Mountaineering? Which Rationality? The Role of Philosophy of Climbing in the Establishment of 20th-century Norwegian Ecophilosophies. *Balkan Journal of Philosophy*, Vol. 8, № 1, p. 61-70.

Serafimova, S. 2017. Why Can Not We Simply Move 'from Ethics to Ontology and Back'? An Attempt at Rethinking Environmental Ethics of Arne Næss, *Balkan Journal of Philosophy*, Vol. 2, Issue 2, p.109-118.

Skirbekk, G. 1992. *Eco-Philosophical Manuscripts*. Bergen: Ariadne.

Skirbekk, G.1992a. "The Beauty and the Beast". Eco-ethical Reflections on the Borderline between Humankind and Beasthood. In: *Ecology and Ethics: A Report from the Melbu Conference*, 17-23. July 1990, Audun Øfsti (ed.), p. 91-107. Melbu: Nordland Akademi for kunst og vitenskap.

Skirbekk, G. 1994. Ethical Gradualism, beyond Anthropocentrism and Biocentrism? In: *The Notion of Sustainability and Its Normative Implications*. G. Skirbekk (ed). p. 79-126. Scandinavian University Press.

Skúlason P.,1999. *Saga and Philosophy and Other Essays*, University of Iceland Print.

Skúlason P., 2005. *Meditation at the Edge of Askja*. University of Iceland Press.

Taylor M. and E. Saarinen, 1994. *Imagologies. Media Philosophy*, Routledge.

Vetlesen A., 2010. *A Philosophy of Pain*, London: Reaktion Books Ltd.